

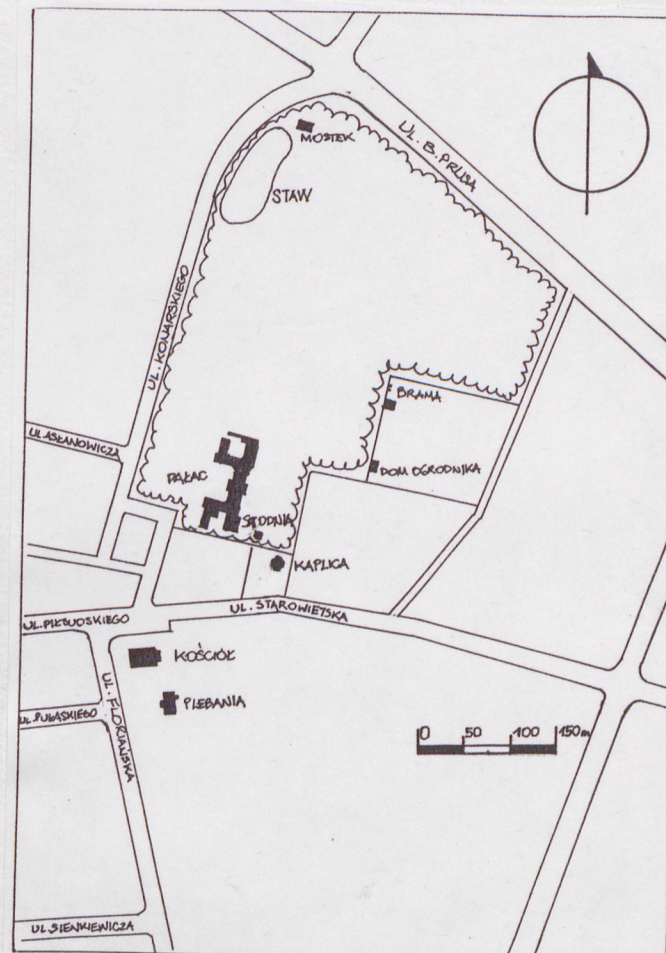
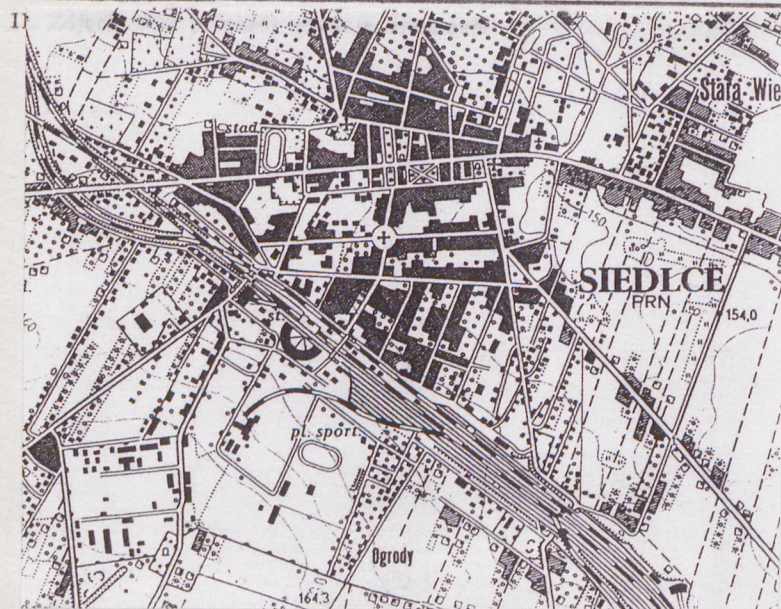
1. Obiekt

994
ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY

2. Czas powstania
XVIII., XIX.,
XX w.

3. Miejscowość

SIEDLCE

4. Adres

Siedlce

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo siedleckie

gmina m. Siedlce

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna 1. VI. 1975 r.

województwo warszawskie

powiat Siedlce

8. Właściciel i jego adres

Urząd Miasta
w Siedlcach

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr _____ data _____

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Siedlce pojawiają się w historii ok. 1441 r.. W XV -XVI w. własność Siedleckich.

W XVII w. własność Ołędzkich i Wołyńskich, pod koniec XVII w. przechodzi w ręce Czartoryskich.

Pierwszy dwór Czartoryscy wybudowali ok. 1698 r., był to budynek drewniany. Na pn. i wsch. od niego rozpościerał się ogród włoski.

Od 1692 r. własność Kazimierza Czartoryskiego który w miejsce dworu drewnianego buduje murowany ok.

1740 roku. Powstają także dwie drewniane oficyny na murowanych fundamentach połączone z wozownią i stajnią, spichlerz, obory, browar, dom ogrodnika. Sam park zachował swój

"włoski" charakter. Po Kazimierzu schedę obejmuje Michał Fryderyk Czartoryski, szybko też przekazuje dobrą siedlecką swojej córce Aleksandrze, żonie Ogińskiego.

W latach 1778-82 przeprowadziła gruntowną przebudowę zespołu.

Autorem przebudowy pałacu był Stanisław Zawadzki, realizatorem Vogel. przekształceniom uległo również bezpośrednie otoczenie pałacu.

W miejsce ogrodu włoskiego powstał park krajobrazowy, zwany Aleksandrią, zaprojektowany przez Franciszka Salezego Sarnowskiego i uzupełniony pomysłami Ogińskich. W 1798 r. po śmierci Aleksandry, majątek przejmuje Izabella Czartoryska, która nie była zainteresowana swą nową majątkością.

W 1807 r. doprowadziła do wymiany na dobra rządowe.

W 1809 r. - siedziba prefekta departamentu siedleckiego, następnie guberni siedleckiej, władz powiatowych i miejskich, aż do 1944 r., kiedy to został spalony.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

- SYTUACJA:

Zespół pałacowo-parkowy położony jest na pn.-wsch. od centrum miasta. Jego granice wyznaczają ulice: Konarskiego (od pn.-zach), Prusa (od pn.-wsch.), Wiszniewskiego (pd.-wsch), pozostałe granice biegną po ogrodzeniu wzdłuż bazy MPGK oraz szpitala. Powierzchnia parku wynosi ok. 14 ha i tworzy go nieregularny wielobok w formie zbliżony do litery "L". W jego pd.-wsch. części zlokalizowano pałac, w pd-zach. owalny duży staw. Pozostały teren pokryty siecią różnorodnych alejek parkowych. Obok stawu po stronie zach. zachował się dawny mostek. po stronie wsch. stoją budynek PTTK oraz budynek gospodarczy służący rekreacji dzieci. W środku między głównymi alejami stoi drewniany bar. Pałac zlokalizowano na osi ul. Asłanowicza tworząc przed nim trapezoidalny podjazd z parkingami, z dojazdem od wsch.. Obok pałacu, po str. pn.-wsch. stoi stara studnia. Park ogrodzony niskim murem od strony ul. Konarskiego oraz wysokim parkanem od strony szpitala (wsch.). Fragment starego parkanu z bramą zachował się jedynie wzdłuż granicy pn., na odcinku terenów Zieleni Miejskiej (MPGK). Przy murze tym stoją dwa stare budynki - dom ogrodnika, pawilon ogrodowy oraz szereg nowych gospodarczych budynków.

ZIELEN parkowa tworzy krajobrazowy układ parkowy przekomponowany na typowy park miejski. Drzewa wiekiem sięgają 200 lat, dominuje 5 gatunków: wierzba, klon, lipa, jesion i kasztanowiec.

DROGI - większość alei jest pokryta asfaltem, dominują dwie aleje pn.-pd. oraz jedna wsch.-zach. biegnąca wzdłuż ogrodowej elewacji pałacu.

OGRODZENIA - występują od ul. Konarskiego oraz strony wsch.. Na pn. (MPGK) zabytkowe.

ARCHITEKTURA:

1. pałac - założono kartę

2. Studnia - założono kartę

3. Dom Orodnika - założono kartę

4. Pawilon ogrodowy - założono kartę

5. Brama i ogrodzenie - założono kartę

6. Mostek - założono kartę

c.d. historii:

Pałac został wyremontowany do 1950 roku, przy okazji mocno przebudowany. Sytuacja parku była nieco inna. Kompozycja uległa zatarciu już od poł. XIX w. Część zajmują tereny budowlane. W latach 1896-1903 ogrodzono go od strony pd. i zach. żelazną kratą na murowanym podmurowaniu. W 1906-1909 od strony pn. powstał mur o wys. 2 m, podobnie od str. wsch.. W 1869 r. wykopano lub pogłębiono kanał z pn.-wsch. strony parku. Ok. 1900 r. wybudowano estradę. W latach 1908-1909 zasypało wszystkie kanały. Oprócz estrady istniały ciepłarnia, inspekty, domek ogrodnika, altana - restauracja. W 1939 roku Niemcy rozebrali część budynków - teatr, restaurację, estradę. Po grotach i innych rozwiązaniach XVIII wiecznych pozostała murowana brama - mostek (restaurowana w 1927 r.), dom ogrodnika, oraz pawilon ogrodowy z pocz. XIX w., studnia, pałac.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
	14 ha	zespół pałacowo-parkowy	zespół pałacowo-parkowy
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
		<p>Układ przestrzenny - pierwotny z lat 20. i 30. XX wieku czytelny.</p> <p>Zieleń - liczne samosiewy, ubytki. Część parku zadbana, część pozostawiona bez opieki.</p> <p>Architektura - patrz karty</p>	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		utrzymanie i rewaloryzacja parku i otoczenia pałacu.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

22. Bibliografia

- Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, woj.siedleckie, ODZ W-wa 1988 r.,s-230
- Jaroszewski T.S. -Jakub i Joachim Hemplowie/w:/BHS 1955 /17 z, 3
- Kamiński T. - Bibliografia Siedlec i pow.Siedlce 1952 -1970.
- Kat.Zabytków Sztuki w Polsce T-X.,z-22.W-wa 1965 r.
- Moniewski T.- Siedlce -przewodnik po mieście i pow. Siedleckim 1935 r.
- Studium rozwoju historycznego założenia ogrodowego Aleksandria w Siedlcach.Siedlce 1992 r.,mpis w UW Siedlce
- Winter A. - Dzieje Siedlec 1448-1918,W-wa 1969 r.
- Pałac Ogińskich - Dokumentacja konserwatorska 1993 r., mpis.PSOZ/Siedlce

23. Źródła ikonograficzne i fotografla (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Aneta Semenluk 1994 r.

imie, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Aneta Semenluk 1994 r.

imie, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr Aneta Semenluk 1994 r.

imie, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów PSOZ O/Siedlce

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładka

1. Miejscowość
SIEDLCE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie, plany

1. Miejscowość

SIEDLCE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

ZESPŁ PAŁACOWO-PARKOWY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie, plany

